

Rolnummer 532
Arrest nr. 57/94 van 14 juli 1994

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 8 van het decreet van het Waalse Gewest van 25 juni 1992 « modifiant la loi du 30 décembre 1970 sur l'expansion économique » (tot wijziging van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie) en tot gedeeltelijke vernietiging van het enige artikel van het decreet van het Waalse Gewest van 25 juni 1992 « modifiant la loi du 4août 1978 de réorientation économique » (tot wijziging van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering), ingesteld door de Vlaamse Regering.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters L. De Grève en M. Melchior, en de rechters K. Blanckaert, L.P. Suetens, H. Boel, L. François, P. Martens, Y. de Wasseige, J. Delruelle en G. De Baets, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter L. De Grève,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*

*

I. Onderwerp van het beroep

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 1 maart 1993 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 2 maart 1993, heeft de Vlaamse Regering, Jozef II-straat 30, 1040 Brussel, beroep tot vernietiging ingesteld van :

- artikel 8 van het decreet van het Waalse Gewest van 25 juni 1992 «modifiant la loi du 30 décembre 1970 sur l'expansion économique » (tot wijziging van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie) (*Belgisch Staatsblad* van 28 augustus 1992) en

- het enige artikel van het decreet van het Waalse Gewest van 25 juni 1992 «modifiant la loi du 4 août 1978 de réorientation économique » (tot wijziging van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering) (*Belgisch Staatsblad* van 28 augustus 1992), in zoverre daarmee aan de vermelde wet worden toegevoegd de artikelen 32.6 en 32.9, alsmede artikel 32.19, in zoverre met dat laatste artikel bepalingen van de vermelde wet die met de eraan toegevoegde artikelen 32.6 en 32.9 impliciet werden opgeheven, niet toepasselijk worden verklaard in het Waalse Gewest.

II. De rechtspleging

Bij beschikking van 2 maart 1993 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van het beroep is kennisgegeven overeenkomstig artikel 76 van de organieke wet bij op 23 maart 1993 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 31 maart 1993.

De Waalse Regering heeft een memorie ingediend bij op 10 mei 1993 ter post aangetekende brief.

Van die memorie is kennisgegeven aan de Vlaamse Regering overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 6 juli 1993 ter post aangetekende brief.

De Vlaamse Regering heeft een memorie van antwoord ingediend bij op 30 juli 1993 ter post aangetekende brief.

Bij beschikkingen van 6 juli 1993 en 22 februari 1994 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 1 maart 1994 en 1 september 1994.

Bij beschikking van 29 september 1993 heeft de voorzitter de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige

zitting.

Bij beschikking van 29 september 1993 heeft de voorzitter in functie rechter H. Boel aangeduid als verslaggever ingevolge de verkiezing tot voorzitter van rechter L. De Grève die verslaggever was in onderhavige zaak.

Bij beschikking van 29 september 1993 heeft het Hof :

- de partijen verzocht een schriftelijke nota in te dienen, uiterlijk op 19 oktober 1993, waarin ze nadere uitleg geven over volgende punten :

1. Uit welke gegevens leiden de partijen af dat de federale Minister van Financiën al dan niet zijn akkoord heeft gegeven met de bestreden bepalingen ?

2. Welke overheid valt te beschouwen als de « bevoegde federale overheid » in de zin van artikel 6, § 1, VI, tweede lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen ?

- beslist dat de zaak in gereedheid is en de dag van de terechtzitting bepaald op 26 oktober 1993.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 30 september 1993 ter post aangetekende brieven.

Op de terechtzitting van 26 oktober 1993 :

- zijn verschenen :

. Mr. P. Van Orshoven, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Vlaamse Regering;

. Mr. V. Thiry, advocaat bij de balie te Luik, voor de Waalse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers H. Boel en Y. de Wasseige verslag uitgebracht;

- zijn voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

Bij beschikking van 27 januari 1994 heeft het Hof de heropening van de debatten bevolen, gezegd dat de partijen binnen 15 dagen na de ontvangst van de kennisgeving een laatste memorie kunnen indienen, en de dag van de terechtzitting bepaald op 23 februari 1994, na te hebben vastgesteld dat er sinds de sluiting der debatten is gebleken dat een nieuw element het voorwerp van het beroep zou kunnen raken; dat immers artikel 2 van het decreet van het Waalse Gewest van 9 december 1993 houdende de tweede aanpassing van de algemene begroting van de uitgaven van het Waalse Gewest voor het begrotingsjaar 1993, verschenen in het *Belgisch Staatsblad* van 15 januari 1994, bepaalt : « Artikel 8 van het decreet van 25 juni 1992 tot wijziging van de wet van 30 december 1970 op de economische expansie en artikel 32.6, vermeld onder de 'bijzondere bepalingen wat betreft het Waalse Gewest', opgenomen in de wet van 4 augustus 1978 inzake economische heroriëntatie door het decreet van 25 juni 1992 tot wijziging van dezelfde wet, zijn afgeschaft. »

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 27 januari 1994 ter post aangetekende brieven.

De Waalse Regering en de Vlaamse Regering hebben ieder een laatste memorie ingediend bij op respectievelijk 11 en 14 februari 1994 ter post aangetekende brieven.

Op de terechtzitting van 23 februari 1994 :

- zijn verschenen :

. Mr. P. Van Orshoven, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Vlaamse Regering;

. Mr. V. Thiry, advocaat bij de balie te Luik, voor de Waalse Regering;

- zijn voornoemde advocaten gehoord; Mr. Van Orshoven vraagt dat de zaak acht dagen zou worden uitgesteld met het oog op een mogelijke afstand van geding; Mr. Thiry sluit zich aan bij dat verzoek;

- is de zaak uitgesteld tot de terechtzitting van 10 maart 1994.

Op de terechtzitting van 10 maart 1994 :

- zijn verschenen :

. Mr. P. Van Orshoven, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Vlaamse Regering;

. Mr. V. Thiry, advocaat bij de balie te Luik, voor de Waalse Regering;

- zijn voornoemde advocaten gehoord; ze vragen een nieuw uitstel met een maand;

- is de zaak *sine die* uitgesteld.

Bij beschikking van 17 maart 1994 heeft het Hof de zaak opnieuw vastgesteld op de terechtzitting van 19 april 1994.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 21 maart 1994 ter post aangetekende brieven.

Op de terechtzitting van 19 april 1994 :

- zijn verschenen :

. Mr. S. Lust, advocaat bij de balie te Brugge, *loco* Mr. P. Van Orshoven, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Vlaamse Regering;

. Mr. V. Thiry, advocaat bij de balie te Luik, voor de Waalse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers H. Boel en Y. de Wasseige verslag uitgebracht;

- zijn de advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De Waalse Regering heeft op 16 juni 1994 een aanvullende nota ingediend. Dit stuk, dat werd ingediend na sluiting van de debatten, is onontvankelijk en dient uit de debatten te worden geweerd.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. Onderwerp van de bestreden bepalingen

Artikel 8 van het eerste voormelde decreet van 25 juni 1992 vervangt, voor het Waalse Gewest, en, naar luid van artikel 20 van dat decreet, met ingang van 1 juli 1992, artikel 15 van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie, door de volgende bepaling :

« De in artikel 2 bepaalde ondernemingen, die gevestigd zijn in de zones van categorie 1, kunnen gemachtigd worden om, in afwijking van de bepalingen van (de) artikelen 45, 4°, en 49 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, gedurende maximum drie opeenvolgende belastbare periodes, een jaarlijkse afschrijving toe te passen die gelijk is aan tweemaal de normale lineaire afschrijvingsannuïteit voor de investeringen in

goederen. »

Het enige artikel van het tweede voormelde decreet van 25 juni 1992 voegt aan de wet van 4 augustus 1978 tot economische herorintering een hoofdstuk *1bis* toe, met als titel « Bijzondere bepalingen voor het Waalse Gewest », bestaande uit de nieuwe artikelen 32.2 tot 32.19, waarvan de artikelen 32.6, 32.9 en 32.19 luiden als volgt :

« Artikel 32.6. § 1. In afwijking van de bepalingen van de artikelen 45, 4^e, en 49 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, kan de machtiging verleend worden aan de in de artikelen 32.2 en 32.3 omschreven ondernemingen om gedurende maximum drie opeenvolgende belastbare periodes een jaarlijkse afschrijving toe te passen die gelijk is aan tweemaal de normale lineaire afschrijvingsannuïteit voor de investeringen in materieel.

§ 2. De in paragraaf 1 voorziene tegemoetkoming mag enkel toegekend worden aan de ondernemingen onderworpen aan de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding en de jaarrekeningen van de ondernemingen indien zij aan alle erin opgenomen bepalingen voldoen.

Deze tegemoetkoming is niet toepasselijk indien de betrokken investeringen reeds het onderwerp zijn van een versnelde afschrijving.

(...)

Artikel 32.9. Kunnen vrijgesteld worden van het proportioneel registratierecht op de inbrengen in de vennootschap, de inbrengen in de in de artikelen 32.2 en 32.3 vermelde ondernemingen, opgericht als handelsvennootschappen, die ernaar streven rechtstreeks bij te dragen tot het scheppen van nieuwe activiteiten of werkplaatsen, in de vorm van nieuwe ondernemingen of uitbreidingen van bestaande ondernemingen.

(...)

Artikel 32.19. Dit decreet treedt in werking op 1 juli 1992.

Vanaf 1 juli 1992 zijn (de) artikelen 1 tot 32, met uitzondering van artikel 2, g, artikel 5, § 1, lid 2 tot 4, artikel 5, § 2, artikel 10, vierde lid, artikel 11*bis*, artikel 11*ter*, artikelen 12 tot 27, alsook artikel 30, niet toepasselijk op het Waalse Gewest. »

IV. In rechte

- A -

De middelen in het verzoekschrift

1.A.1. Het eerste middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 107^{quater} en 115, tweede lid, van de Grondwet, artikel 6, § 1, VI, eerste lid, F, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en de artikelen 3, 4 en 6, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten.

De Vlaamse Regering betoogt in een eerste middel dat de aangevochten bepalingen aangetast zijn door bevoegdheidsoverschrijding doordat, enerzijds, een wijziging wordt aangebracht in de belastbare grondslag van de personen- en vennootschapsbelasting door onder bepaalde voorwaarden een verhoogde lineaire afschrijving toe te staan, wat neerkomt op een verhoging van de bedrijfslasten, anderzijds, doordat een vrijstelling wordt verleend van het evenredig registratierecht op inbrengen in een vennootschap.

Volgens de Vlaamse Regering zouden de gewesten op grond van artikel 6, § 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 enkel de belastingen waarover zij een volledige zeggenschap hebben, mogen gebruiken om een economische expansiepolitiek te voeren; het komt daarentegen de federale wetgever toe aan de vennootschappen toegekende fiscale voordelen met betrekking tot federale belastingen te wijzigen, waarbij de Vlaamse Regering verwijst naar het arrest nr. 52/92 van het Hof. Daar de gewesten niet over een volledige bevoegdheid beschikken met betrekking tot de inkomstenbelasting en het registratierecht, die vooralsnog federale belastingen zijn, was de Waalse gewestwetgever onbevoegd om de bestreden bepalingen uit te vaardigen.

De Vlaamse Regering betoogt vervolgens dat de bestreden bepalingen evenmin een grondslag kunnen vinden in de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989. De wet verleent de gewesten geen enkele bevoegdheid om regelingen te treffen op het stuk van de belastbare grondslag van de inkomstenbelastingen in het algemeen of om regelingen te treffen inzake de vrijstellingen van het registratierecht op de inbreng in vennootschappen.

1.A.2. In een tweede, subsidiair middel voert de Vlaamse Regering de schending aan van artikel 6, § 1, VI, tweede lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en van artikel 9, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 met betrekking tot de financiering van de gemeenschappen en de gewesten.

Zelfs mocht de Waalse gewestwetgever bevoegd zijn geweest om in het kader van zijn beleid inzake economische expansie fiscale voordelen in het kader van de federale fiscaliteit toe te staan of te wijzigen, dan nog zou volgens de Vlaamse Regering niet zijn voldaan aan de vormvoorschriften bepaald in artikel 6, § 1, VI, tweede lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals vervangen door artikel 4, § 8, van de bijzondere wet van 8 augustus 1988, naar luid waarvan daartoe het akkoord van de bevoegde federale overheid was vereist, en in artikel 9, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 met betrekking tot de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, op grond waarvan daaromtrent voorafgaand overleg moest worden gepleegd tussen de federale Regering en de Gewestregeringen.

Krachtens artikel 124bis van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof kan een schending van die voorschriften worden aangevoerd tot staving van een beroep tot vernietiging.

De memorie van de Waalse Regering

2.A.1. Na een situering van de bestreden bepalingen herinnert de Waalse Regering vooreerst aan de rechtspraak van het Hof waarin werd beslist dat uit het feit dat de bijzondere wetgever verschillende bevoegdheidstoewijzingen verrichtte, volgt dat die noodzakelijkerwijze een verschillende inhoud hebben, zodat elke decreetsbepaling slechts onder één van die bevoegdheidstoewijzingen kan worden geklasseerd. De Waalse Regering wijst er vervolgens op dat de vroegere bevoegdheidstoewijzingen inzake economische expansie en het openbaar industrieel initiatief voortaan onder de noemer « economisch beleid » zijn gegroepeerd. Volgens de Waalse Regering beroept de Vlaamse Regering zich ten onrechte op het arrest nr. 52/92 van het Hof. De daarin vooropgestelde onbevoegdheid van de gewesten om fiscale voordelen te wijzigen met betrekking tot federale belastingen op de vennootschappen, had betrekking op de bevoegdheidstoewijzing inzake het openbaar industrieel initiatief, terwijl het hier gaat om de economische expansie, die het geheel van de maatregelen tot stimulering van de investeringen door kostenverlaging of verhoging van de vraag, met inbegrip van de fiscale stimuli, omvat. De aangevochten bepalingen passen slechts bestaande mechanismen uit de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie of de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering aan, meer bepaald diverse fiscale stimuli ter bevordering van de investeringen.

De Waalse Regering betoogt vervolgens dat de gewestbevoegdheden inzake economische expansie door de bijzondere wet van 8 augustus 1988 werden versterkt. De gewesten hebben voortaan een normatieve bevoegdheid op dat gebied, die enkel door uitdrukkelijk in de bijzondere wet opgenomen uitzonderingen, die op strikte wijze dienen te worden geïnterpreteerd, kan worden beperkt. Het gaat hier ten eerste, met het oog op het behoud van de economische en monetaire eenheid, om het vaststellen van algemene regels betreffende de maxima voor hulp aan de ondernemingen op gebied van de economische expansie - regels die daarna slechts kunnen worden gewijzigd mits akkoord van de gewesten. Ten tweede gaat het om het vereiste van akkoord van de bevoegde federale overheid met iedere door het gewest uitgevaardigde reglementering met betrekking tot fiscale voordelen die in het kader van de federale fiscaliteit en met toepassing van de wetten op de economische expansie worden verleend. De normatieve bevoegdheid inzake fiscale voordelen met betrekking tot de federale fiscaliteit in het kader van de economische expansie komt, volgens de Waalse Regering, toe aan de gewesten, die ze evenwel slechts kunnen uitoefenen mits akkoord van de bevoegde federale overheid, ten deze de Minister van Financien. Noch de tekst van artikel 6, § 1, VI, tweede lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, noch de parlementaire voorbereiding van die bepaling beperken de gewestbevoegdheid tot een complementaire, gebonden of ondergeschikte bevoegdheid. De in die bepaling gebezigde woorden « met toepassing van de wetten op de economische expansie » worden volgens de Waalse Regering slechts gebruikt als techniek om een bevoegdheid te omschrijven, met name als referentie aan de van kracht zijnde wetgeving bij de goedkeuring van de bijzondere wet van 8 augustus 1988. Anderzijds impliceert het gebruik van de woorden « iedere reglementering » niet dat het gewest niet wetgevend zou kunnen optreden.

Vervolgens betoogt de Waalse Regering dat in artikel 6, § 1, VI, tweede lid, 1°, een regel is aangenomen met een bijzondere meerderheid en kan worden beschouwd als een eigensoortige fiscale bevoegdheidsregel, die deel uitmaakt van de regels die de fiscale bevoegdheden verdelen en er dus niet aan ondergeschikt is.

De parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1988 laat volgens de Waalse Regering uitschijnen dat de fiscale bevoegdheden van de gewesten in het kader van de economische expansie werden gedefinieerd met verwijzing naar de bestaande fiscale voordelen toegekend door de expansiewetgeving. Ten deze heeft het Waalse Gewest enkel bestaande fiscale voordelen gereglementeerd. Het toepassingsgebied, meer in overeenstemming met de Europese regelgeving, werd weliswaar uitgebreid, maar de aard van de voordelen werd niet gewijzigd.

2.A.2. Wat het tweede middel betreft, merkt de Waalse Regering op dat het, voor zover het de schending van artikel 6, § 1, VI, tweede lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aanvoert, feitelijke grondslag mist. De Waalse Regering verwijst ter zake naar de brieven van 16 april 1991 en 17 maart 1992 uitgaande van de federale Minister van Financiën, waarbij hij zijn akkoord betuigt met de aangevochten bepalingen.

Voor zover het de schending aanvoert van artikel 9, § 1, eerste lid, van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989, faalt het middel volgens de Waalse Regering in rechte. Het artikel heeft slechts betrekking op de fiscale bevoegdheid die bij artikel 6, § 2, van de bijzondere financieringswet aan de gewesten is toegekend en niet op de bijzondere fiscale bevoegdheid inzake economische expansie.

De memorie van antwoord van de Vlaamse Regering

3.A.1. Volgens de Vlaamse Regering maakt de Waalse Regering met betrekking tot het eerste middel ten onrechte geen onderscheid tussen rechtstreekse tegemoetkomingen op het gebied van de economische expansie, waarvoor de gewesten geheel bevoegd zijn, en het verlenen van « fiscale subsidies », waarvoor de gewesten slechts bevoegd zijn binnen de grenzen van hun fiscale bevoegdheid. Daarom maakt artikel 6, § 1, VI, tweede lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 volgens de Vlaamse Regering slechts gewag van een reglementaire - dit is uitvoerende - bevoegdheid van de gewesten met betrekking tot de fiscale voordelen die in het kader van de federale fiscaliteit werden toegekend in de wetten op de economische expansie. De instemming van de federale overheid heeft derhalve geen betrekking op de fiscale voordelen zelf, maar op de invoering van een nieuwe, gewestelijke uitvoeringsreglementering met betrekking tot het toekennen van die voordelen.

De Vlaamse Regering betoogt vervolgens dat het onderscheid tussen de economische expansiepolitiek en het openbaar industrieel initiatief, dat de Waalse Regering in verband met de interpretatie van het arrest nr. 52/92 van het Hof maakt, als artificieel overkomt. Sinds de wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 door de bijzondere wet van 8 augustus 1988, wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen « economische expansie » en « openbaar industrieel initiatief », die samen worden ondergebracht onder de notie « economisch beleid ». Tevens heeft het arrest nr. 52/92 betrekking op de laatste versie van artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De Vlaamse Regering betoogt daarenboven dat de bevoegdheidsbeperking van artikel 6, § 1, VI, tweede lid, 1°, volgens de tekst van die bepaling zelf betrekking heeft op de economische expansie.

3.A.2. Wat betreft het tweede middel betwijfelt de Vlaamse Regering, afgezien van de vraag waarmee precies akkoord werd gegaan en of de « bevoegde nationale overheid » bedoeld in artikel 6, § 1, VI, tweede lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de Minister van Financiën zou zijn, dat de bevoegde overheid wel degelijk akkoord is gegaan met de bestreden bepalingen. De Vlaamse Regering legt in dat verband een brief voor van de Minister van Financiën van 18 februari 1993 waaruit zou blijken dat zijn akkoord beperkt was tot de door het Waalse Gewest voorgenomen niet-fiscale maatregelen uit de decreten van 25 juni 1992.

Wat betreft de aangevoerde schending van artikel 9, § 1, van de bijzondere financieringswet, betoogt de Vlaamse Regering dat dit artikel betrekking heeft op de invoering van opcentiemen of kortingen in het algemeen, te meer daar het wordt voorafgegaan door een bepaling naar luid waarvan jaarlijks een overleg wordt gehouden over het fiscaal beleid, derhalve in de ruimste zin.

- B -

Ten aanzien van de omvang van het beroep

B.1. Artikel 2 van het decreet van het Waalse Gewest van 9 december 1993 houdende de tweede aanpassing van de algemene begroting van de uitgaven van het Waalse Gewest voor het begrotingsjaar 1993 heeft artikel 8 van het decreet van 25 juni 1992 tot wijziging van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie en het enige artikel van het decreet van 25 juni 1992 tot wijziging van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering, voor zover het in die laatste wet een artikel 32.6 invoegt, ingetrokken. De intrekking van een bepaling heeft tot gevolg dat die bepaling moet worden geacht nooit te hebben bestaan.

Hieruit volgt dat het beroep zonder voorwerp is geworden voor zover het beide ingetrokken bepalingen betreft. Enkel de artikelen 32.9 en 32.19, door het decreet van 25 juni 1992 in de wet van 4 augustus 1978 ingevoegd, blijven onderworpen aan de toetsing door het Hof.

Ten aanzien van het eerste middel

B.2. Artikel 32.9, dat in de wet van 4 augustus 1978 is ingevoegd onder de bijzondere bepalingen voor het Waalse Gewest, luidt :

« Kunnen vrijgesteld worden van het proportioneel registratierecht op de inbrengen in de vennootschap, de inbrengen in de in de artikelen 32.2 en 32.3 vermelde ondernemingen, opgericht als handelsvennootschappen, die ernaar streven rechtstreeks bij te dragen tot het scheppen van nieuwe activiteiten of werkplaatsen, in de vorm van nieuwe ondernemingen of uitbreidingen van bestaande ondernemingen. »

Bij die bepaling heeft de gewestwetgever er zich niet toe beperkt een wet tot regeling van economische aangelegenheden te wijzigen: hij heeft een mogelijkheid tot vrijstelling van een registratierecht toegekend.

B.3. Artikel 170, § 1, van de Grondwet (vroeger artikel 110, § 1) bepaalt dat geen belasting ten behoeve van de Staat kan worden ingevoerd dan door een wet, terwijl, naar luid van

artikel 172, tweede lid, van de Grondwet (vroeger artikel 112, tweede lid), geen vrijstelling of vermindering van belasting kan worden ingevoerd dan door een wet.

Het registratierecht op de inbrengen in vennootschappen is niet vermeld onder de gewestelijke belastingen die zijn opgesomd in artikel 3 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten. Het betreft een federale belasting waarvan enkel de federale wetgever diegenen vermag vrij te stellen die de belasting verschuldigd zijn, met toepassing van artikel 172, tweede lid, van de Grondwet. De gewestwetgever is niet bevoegd om artikel 302*bis* van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten te wijzigen, waarvan het eerste lid bepaalt :

« Wordt van het evenredig recht vrijgesteld, de inbreng in vennootschappen die de rechtspersoonlijkheid bezitten en die de verwezenlijking nastreven van verrichtingen als bedoeld bij artikel 10 van de wet betreffende de economische expansie. »

Die fiscale voordelen zelf kunnen enkel door de federale wetgever worden ingevoerd, gewijzigd of opgeheven. Het feit dat het door de bestreden bepaling ingevoerde fiscaal voordeel van eenzelfde aard is als het voorheen bestaande fiscaal voordeel, neemt niet weg dat de decreetgever bepalingen heeft aangenomen met betrekking tot een fiscaal voordeel dat tot de bevoegdheid van de federale wetgever behoort, zodat de bestreden bepaling is aangetast door bevoegdheidsoverschrijding.

B.4. In zoverre artikel 32.19, tweede lid, betrekking heeft op dezelfde fiscale voordelen als artikel 32.9, is het door dezelfde bevoegdheidsoverschrijding aangetast als de laatstgenoemde bepaling.

Ten aanzien van het tweede middel

B.5. Uit wat voorafgaat volgt dat het eerste middel gegrond is. Het tweede, subsidiaire, middel dient derhalve niet te worden onderzocht.

Ten aanzien van de handhaving van de gevolgen van de vernietigde bepaling

B.6. Rekening houdend met de economisch nadelige gevolgen die de retroactieve werking van de vernietiging zou kunnen hebben, moeten de gevolgen van de vernietigde bepaling worden gehandhaafd ten aanzien van de vennootschappen waaraan het door voormeld artikel 32.9 ingevoerde belastingvoordeel is toegekend vóór de bekendmaking van huidig arrest in het *Belgisch Staatsblad*.

Om die redenen,

het Hof

- stelt vast dat het beroep zonder voorwerp is geworden voor zover het betrekking heeft op artikel 8 van het decreet van 25 juni 1992 « modifiant la loi du 30 décembre 1970 sur l'expansion économique » (tot wijziging van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie) en op het enige artikel van het decreet van 25 juni 1992 « modifiant la loi du 4 août 1978 de réorientation économique » (tot wijziging van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering), in zoverre dat artikel in die laatste wet een artikel 32.6 invoegt;

- vernietigt het enige artikel van het decreet van het Waalse Gewest van 25 juni 1992 « modifiant la loi du 4 août 1978 de réorientation économique » (tot wijziging van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering), voor zover het in die wet artikel 32.9 invoegt, en voor zover het in dezelfde wet artikel 32.19, tweede lid, invoegt, in zoverre het betrekking heeft op dezelfde fiscale vrijstelling als die bedoeld in artikel 32.9;

- handhaaft de gevolgen van de vernietigde bepaling ten aanzien van de vennootschappen waaraan het door voormeld artikel 32.9 ingevoerde belastingvoordeel is toegekend vóór de bekendmaking van huidig arrest in het *Belgisch Staatsblad*.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 14 juli 1994.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

L. De Grève